

Βραχυπρόθεσμες οικονομικές διακυμάνσεις

31

Συναθροιστική ζήτηση και συναθροιστική προσφορά

Βραχυπρόθεσμες οικονομικές διακυμάνσεις

- Η οικονομική δραστηριότητα μεταβάλλεται από χρόνο σε χρόνο.
 - Τις περισσότερες χρονιές η παραγωγή προϊόντων και υπηρεσιών αυξάνεται. Η μείωση της παραγωγής είναι πολύ σπάνια.
 - Κατά μέσο όρο η Κυριακή οικονομία αυξάνει την παραγωγή της κατά 4% το χρόνο, η Ευρωπαϊκή Ένωση κατά 2% και οι ΗΠΑ κατά 3%.
 - Σε κάποιες χρονιές δεν έχουμε την κανονική αύξηση. Το φαινόμενο αυτό ονομάζεται οικονομική ύφεση.

Βραχυπρόθεσμες οικονομικές διακυμάνσεις

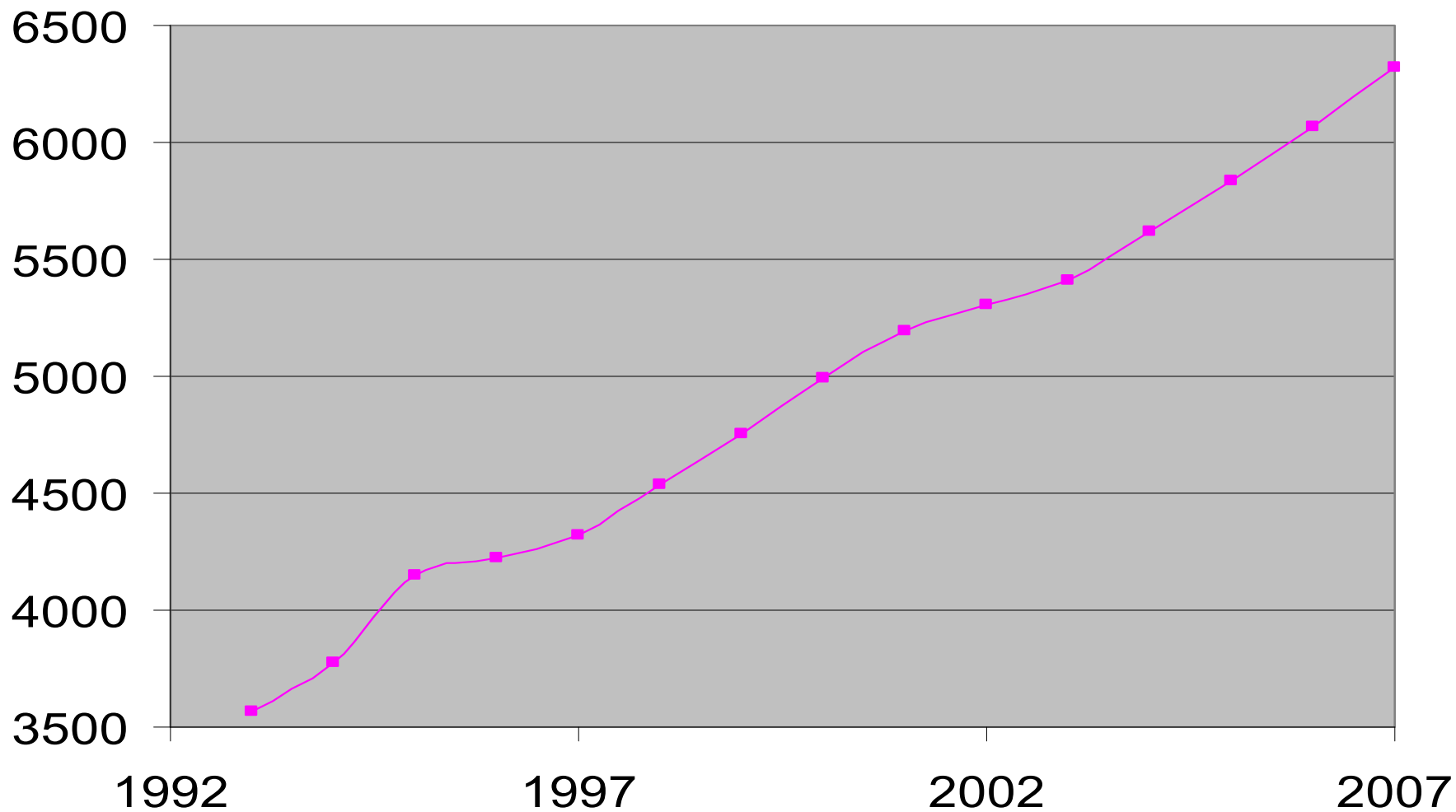
- Ο όρος *οικονομική ύφεση* αναφέρεται σε περιόδους που το πραγματικό εισόδημα μειώνεται και η ανεργία αυξάνεται.
- Ο όρος *οικονομική κρίση* αναφέρεται σε παρατεταμένη και αυξημένου βαθμού ύφεση.

Τρεις πραγματικότητες για τις οικονομικές διακυμάνσεις

- Οι οικονομικές διακυμάνσεις είναι ακανόνιστες και απρόβλεπτες.
 - Οι διακυμάνσεις ονομάζονται επιχειρηματικός κύκλος (business cycle).
- Οι περισσότερες μακροοικονομικές μεταβλητές μεταβάλλονται μαζί.
- Αυξήσεις στην παραγωγή συνοδεύονται από μειώσεις στην ανεργία.

Πραγματικό ΑΕΠ

Πραγματικό ΑΕΠ (1995)

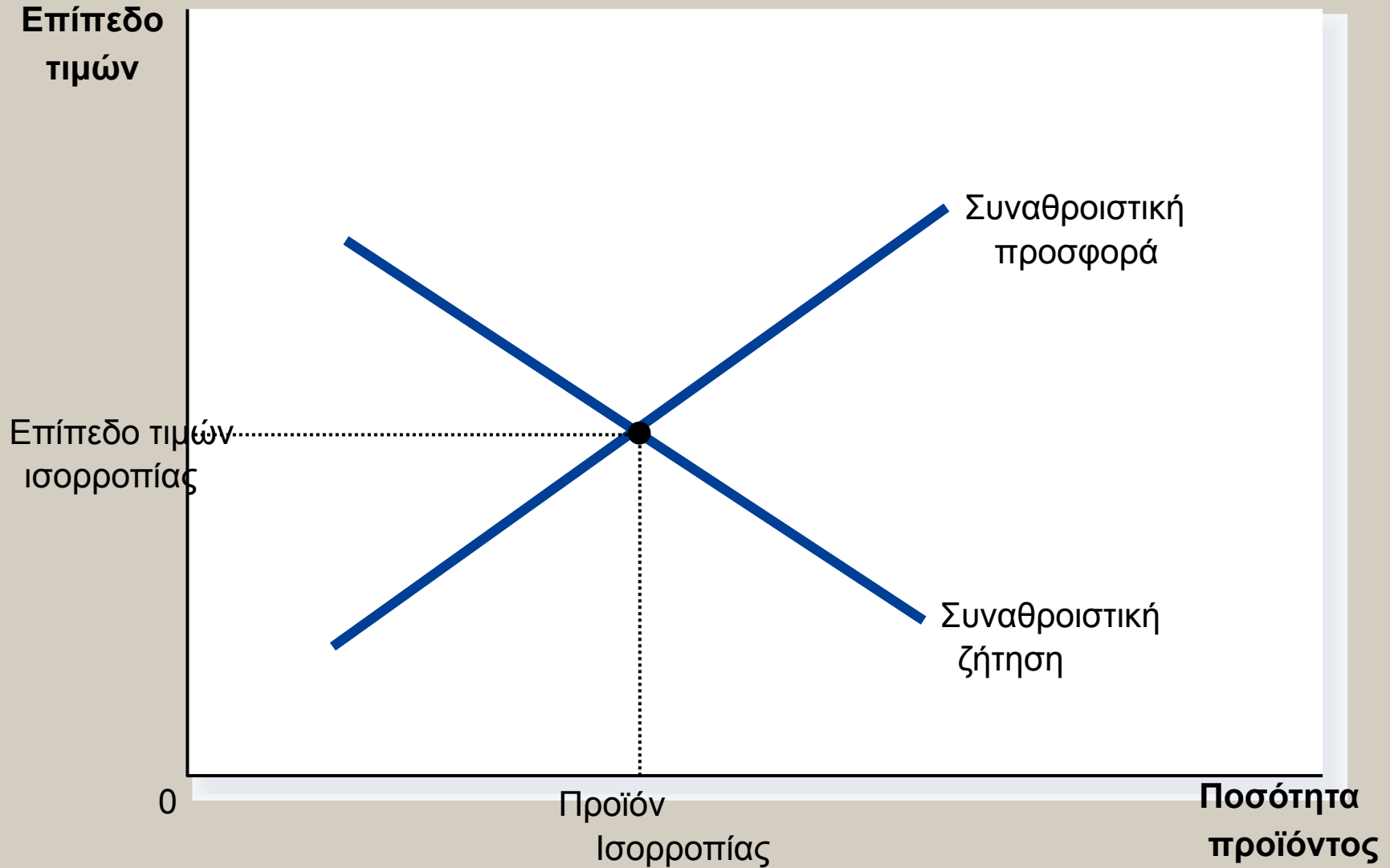
Το βασικό μοντέλο οικονομικών διακυμάνσεων

- Το μοντέλο χρησιμοποιεί την συναθροιστική προσφορά και ζήτηση για να εξηγήσει τις βραχυπρόθεσμες διακυμάνσεις γύρω από την μακροπρόθεσμη τάση. Οι μεταβλητές που χρησιμοποιεί είναι:
 - Το σύνολο της παραγωγής όπως μετριέται από το πραγματικό ΑΕΠ
 - Το επίπεδο τιμών όπως μετριέται από τον ΔΤΚ ή τον αποπληθωριστή ΑΕΠ.

Το βασικό μοντέλο οικονομικών διακυμάνσεων

- Η *συναθροιστική ζήτηση* δείχνει τη ποσότητα προϊόντων και υπηρεσιών που θέλουν να αγοράσουν τα νοικοκυριά οι επιχειρήσεις και η κυβέρνηση για κάθε επίπεδο τιμών.
- Η *συναθροιστική προσφορά* δείχνει την ποσότητα των προϊόντων και υπηρεσιών που οι επιχειρήσεις επιλέγουν να παράγουν και να πωλούν για κάθε επίπεδο τιμών.

Συναθροιστική προσφορά και ζήτηση

Συναθροιστική προσφορά

- Τα τέσσερα συστατικά του ΑΕΠ αποτελούν την συναθροιστική ζήτηση

$$Y = C + I + G + NX$$

Γιατί η ΣΖ έχει αρνητική κλίση

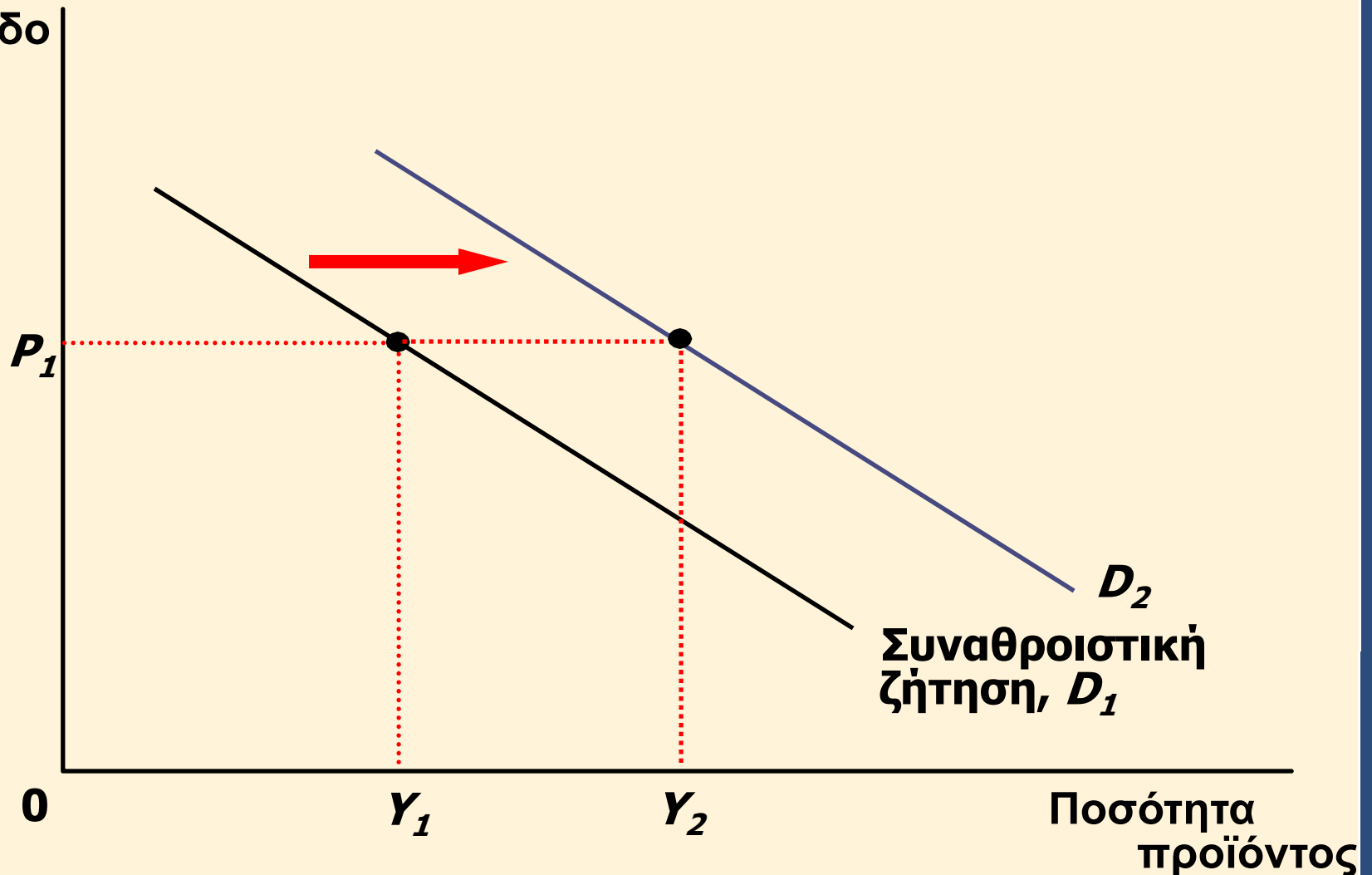
- Αρνητική κλίση σημαίνει ότι η ζήτηση αυξάνεται όσο μειώνονται οι τιμές.
 - Επίπεδο τιμών και κατανάλωση: Χαμηλότερες τιμές κάνουν τους καταναλωτές να νιώθουν πιο πλούσιοι και έτσι καταναλώνουν περισσότερα.
 - Επίπεδο τιμών και επένδυση: Χαμηλές τιμές σημαίνει ότι τα νοικοκυριά χρειάζονται λιγότερο χρήμα για τις καθημερινές τους ανάγκες και έτσι καταθέτουν περισσότερα. Αυξημένες καταθέσεις σημαίνει χαμηλότερα επιτόκια που με τη σειρά τους αυξάνουν τις επενδύσεις.
 - Επίπεδο τιμών και καθαρές εξαγωγές: η προαναφερθείσα μείωση στα επιτόκια μειώνει τη τιμή του νομίσματος που αυξάνει τις εξαγωγές και μειώνει τις εισαγωγές.

Μετακινήσεις της ΣΖ

- Η αρνητική κλίση σημαίνει ότι μια αύξηση στο επίπεδο τιμών μειώνει την ζήτηση για προϊόντα και υπηρεσίες.
- Υπάρχουν όμως και άλλοι παράγοντες που επηρεάζουν τη ζήτηση για κάθε επίπεδο τιμών.
- Αλλαγές σε αυτούς τους παράγοντες μετακινούν την ΣΖ.
- Τέτοιοι παράγοντες επηρεάζουν την κατανάλωση, την επένδυση, τις κυβερνητικές δαπάνες και τις καθαρές εξαγωγές.

Μετακινήσεις της ΣΖ

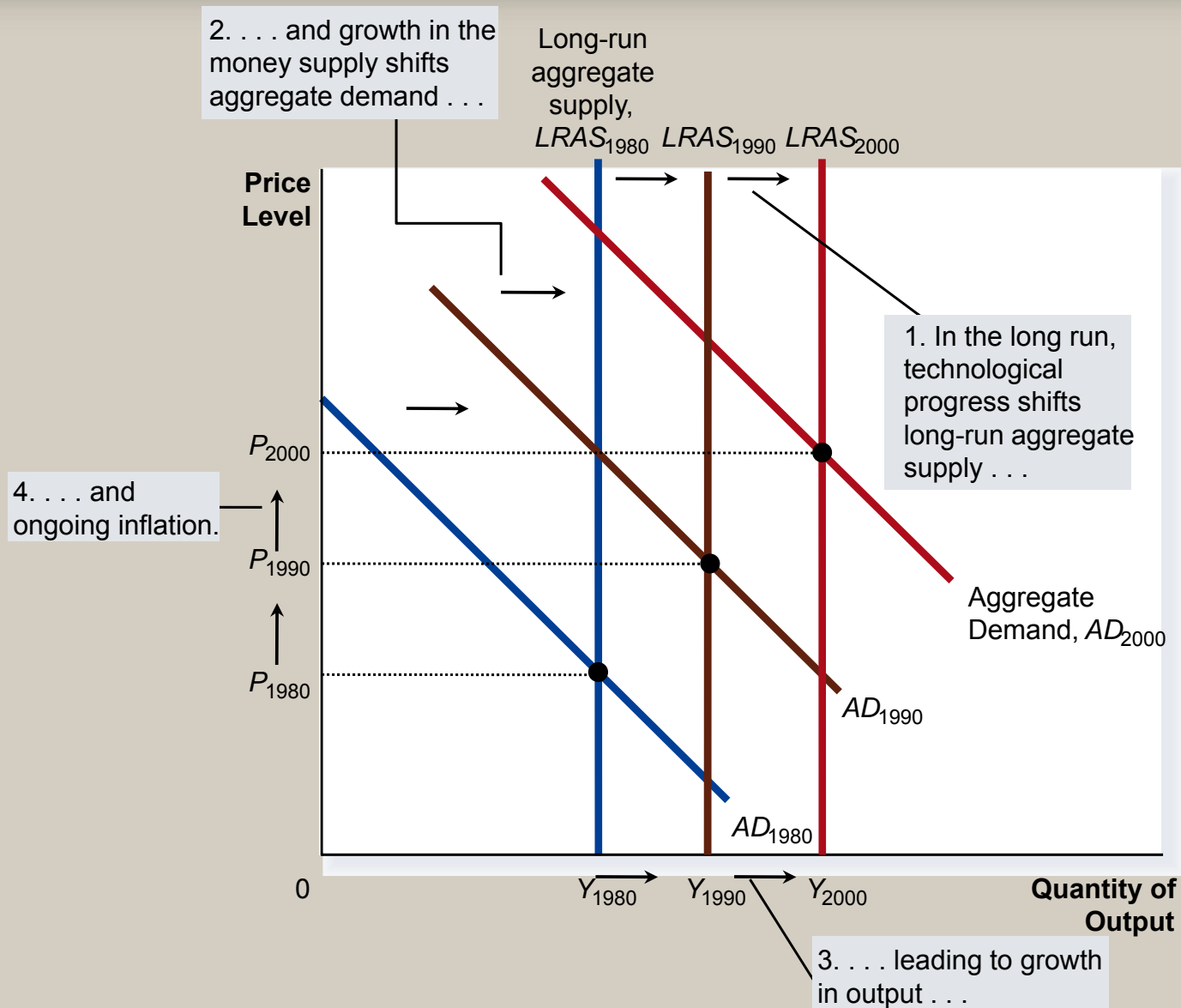
Επίπεδο τιμών

Συναθροιστική Προσφορά

- Μακροχρόνια η συναθροιστική προσφορά (ΣΠ) είναι *κάθετη*. Η παραγωγή εξαρτάται μόνο από την ποσότητα εργατικού δυναμικού, φυσικών πόρων και κεφαλαίου που έχει η οικονομία και την τεχνολογία. Δεν επηρεάζεται καθόλου από το επίπεδο τιμών. Η παραγωγή αυτή αποτελεί τη *φυσικό επίπεδο παραγωγής* της οικονομίας.
- Βραχυπρόθεσμα η ΣΠ έχει θετική κλίση, δηλαδή πιο ψηλές τιμές αυξάνουν την προσφορά.

Μακροχρόνια οικονομική ανάπτυξη και πληθωρισμός

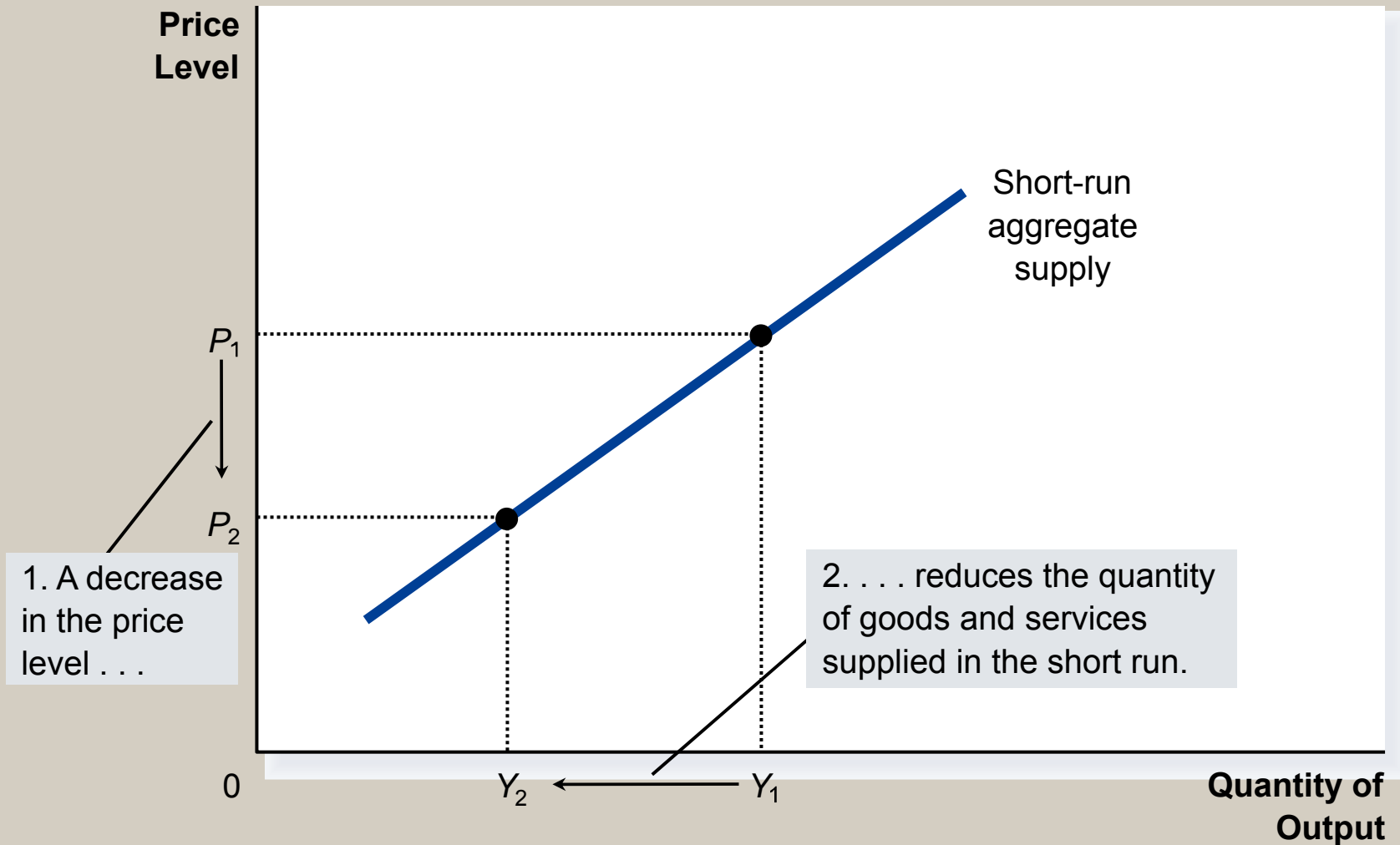
Μακροχρόνια οικονομική ανάπτυξη και πληθωρισμός

- Οι βραχυχρόνιες διακυμάνσεις πρέπει να αντιμετωπίζονται ως αποκλίσεις από τις μακροχρόνιες τάσεις.

Γιατί η ΣΠ έχει θετική κλίση;

- Θετική κλίση = τυχόν αύξηση (μείωση) στο επίπεδο τιμών αυξάνει (μειώνει) την προσφορά προϊόντων και υπηρεσιών βραχυχρόνια.

Η βραχυχρόνια συναθροιστική προσφορά

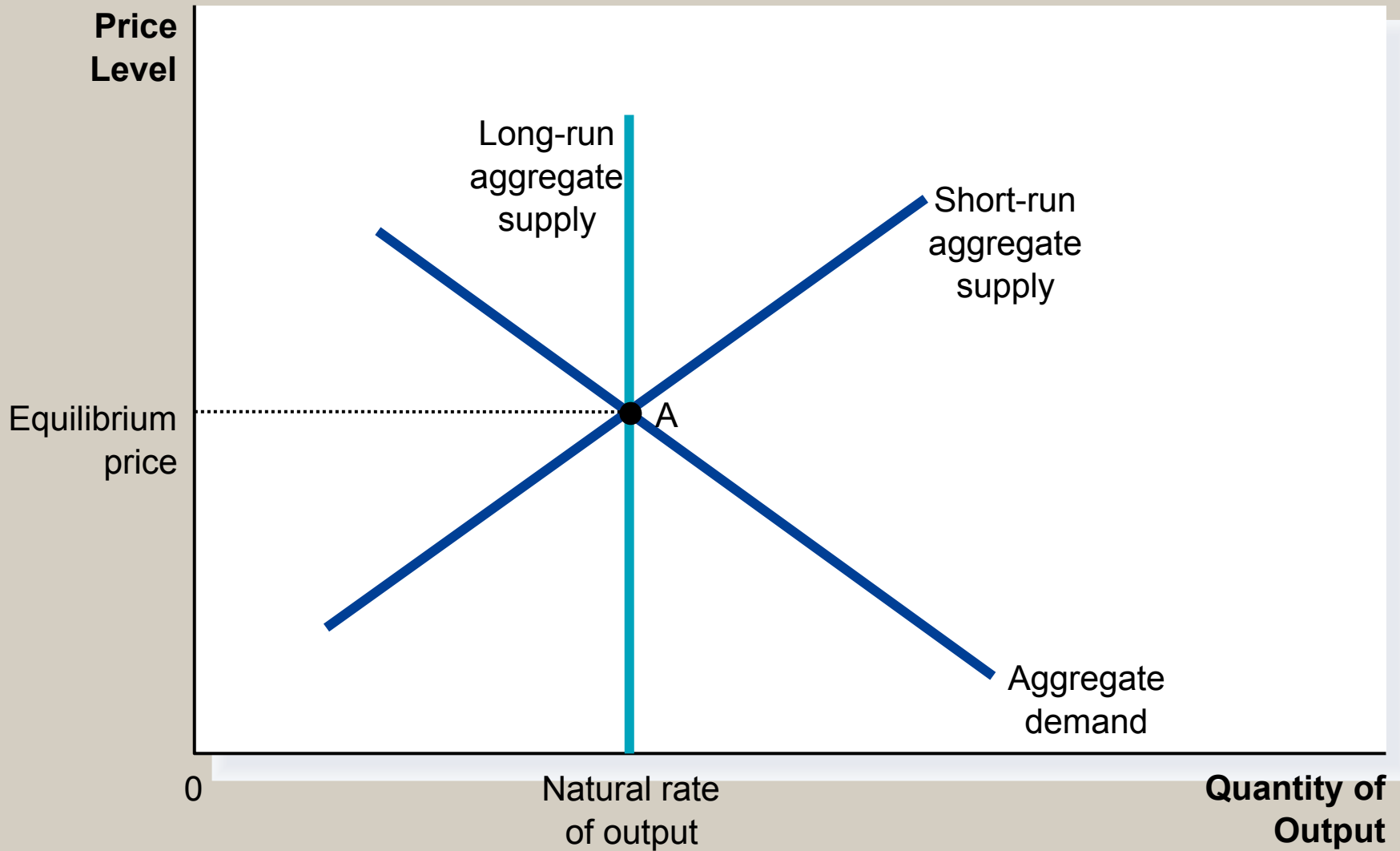
Γιατί η ΣΠ έχει θετική κλίση;

- Η θεωρία των λανθασμένων αντιλήψεων
 - Οι παραγωγοί εκτιμούν λανθασμένα ότι η αύξηση που παρατηρούν στις τιμές των προϊόντων που πωλούν δεν συνοδεύεται και από αντίστοιχες αυξήσεις στο κόστος παραγωγής. Έτσι υποθέτουν ότι η αύξηση της τιμής αυξάνει τα κέρδη τους και αυξάνουν την παραγωγή τους.
- Η θεωρία ακαμψίας των μισθών
 - Οι μεταβολές στους ονομαστικούς μισθούς δεν αντικατοπτρίζουν τις αλλαγές στο επίπεδο τιμών. Έτσι τυχόν μείωση στο επίπεδο τιμών αυξάνει το κόστος παραγωγής αν δεν μειωθούν ταυτόχρονα και οι μισθοί. Για τον λόγο αυτό οι παραγωγοί μειώνουν την προσφορά τους.
- Η θεωρία ακαμψίας των τιμών
 - Αντίστοιχο της ακαμψίας μισθών αλλά αναφέρεται στις τιμές κάποιων προϊόντων και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή.

Πότε μετατοπίζεται η βραχυχρόνια ΣΠ;

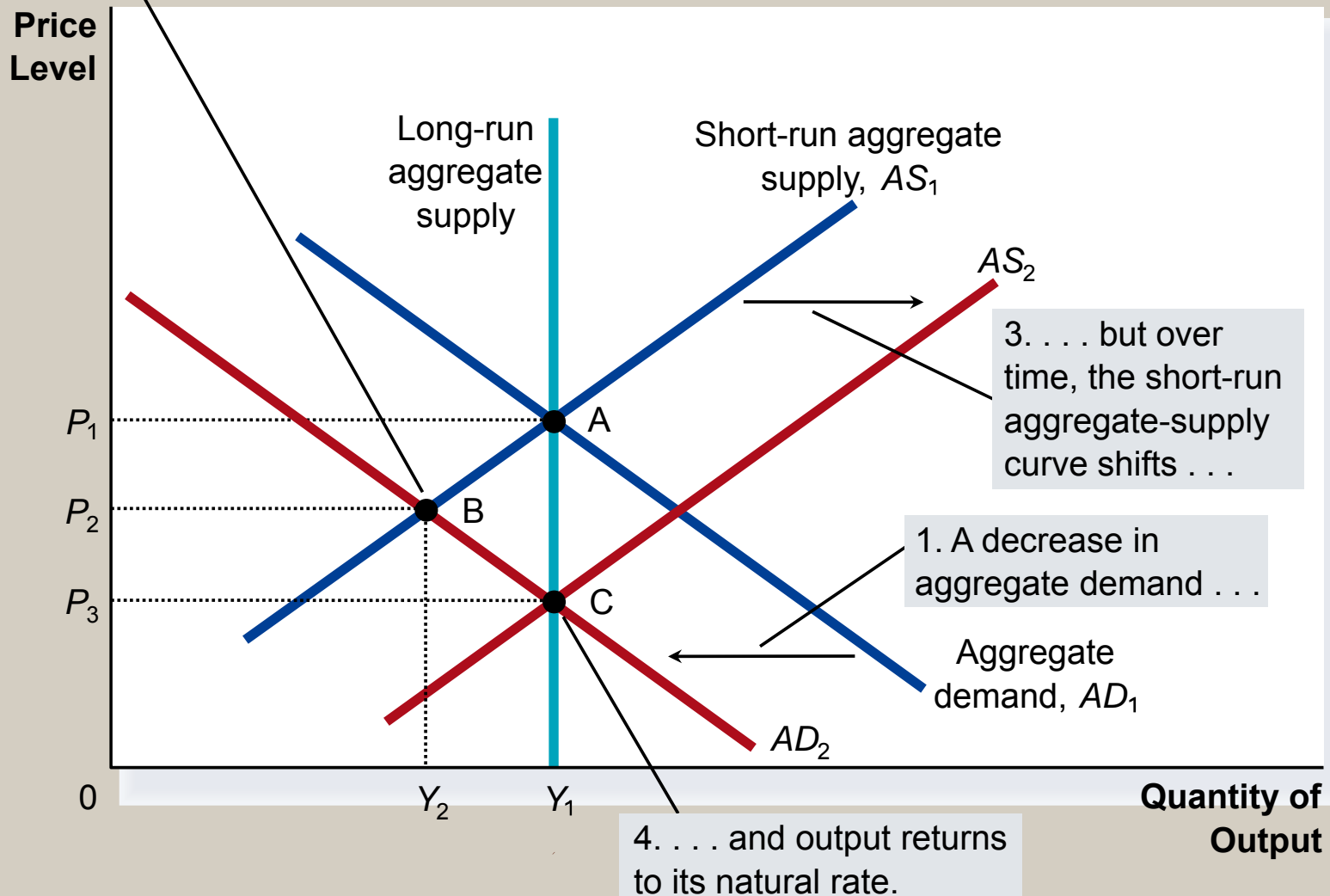
- Αλλαγές
 - Εργατικό δυναμικό
 - Κεφάλαιο
 - Φυσικούς πόρους
 - Τεχνολογία
 - Αναμενόμενο επίπεδο τιμών

Μακροχρόνια ισορροπία

Μείωση της ΣΖ

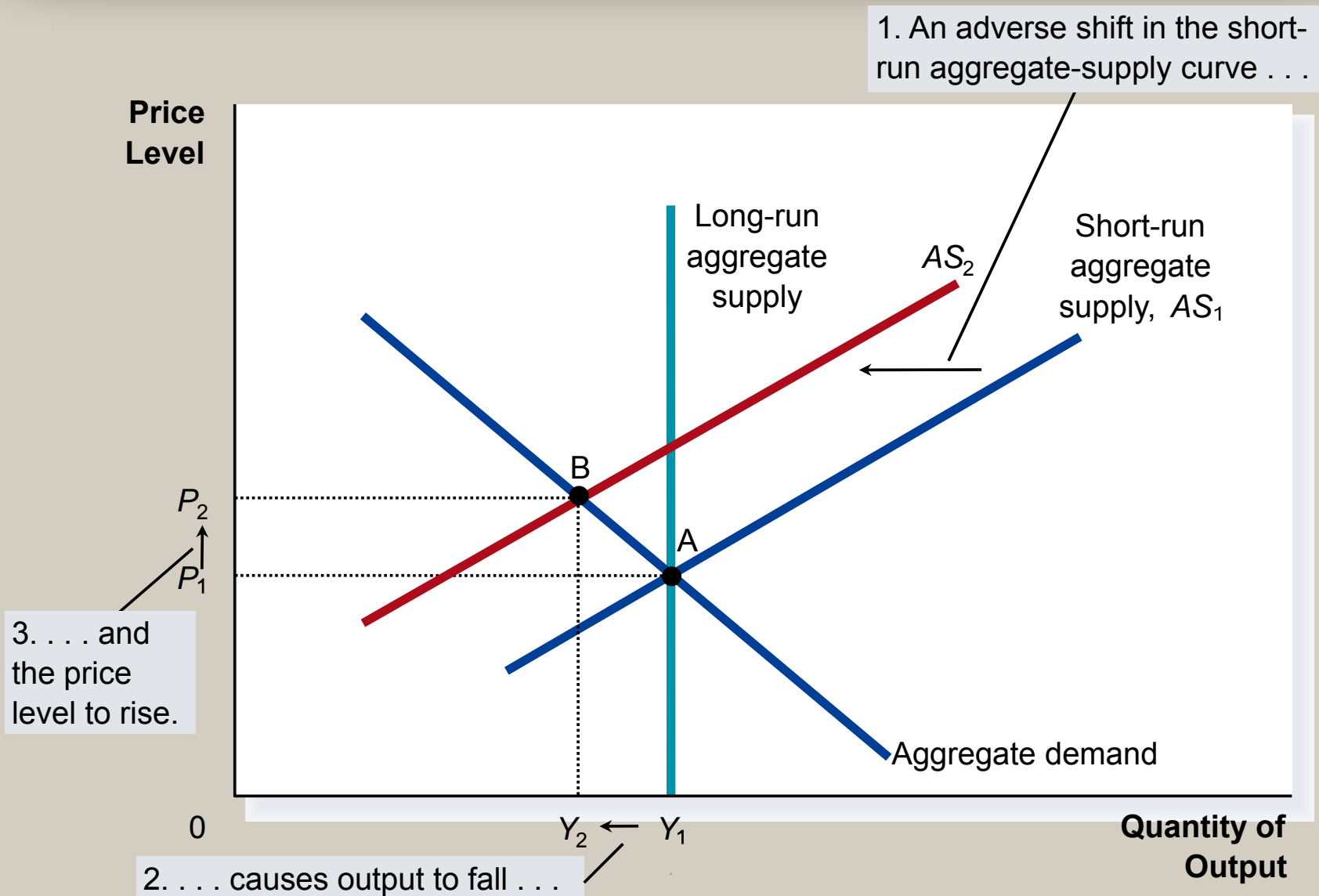
2. . . . causes output to fall in the short run . . .

Δύο αιτίες οικονομικών διακυμάνσεων

- Μετατοπίσεις της ΣΖ
 - Βραχυχρόνια οι μετατοπίσεις της ΣΖ οδηγούν σε διακυμάνσεις της παραγωγής της οικονομίας.
 - Μακροχρόνια οι μετατοπίσεις της ΣΖ επηρεάζουν το επίπεδο τιμών αλλά αφήνουν την παραγωγή ανεπηρέαστη.
- Μετατοπίσεις της ΣΠ
 - Βραχυχρόνια, μετατόπιση της ΣΠ επηρεάζει την παραγωγή και το επίπεδο τιμών. Μείωση της ΣΠ μειώνει την παραγωγή κάτω από το φυσικό μέγεθος και αυξάνει το επίπεδο τιμών.

Αρνητική μετατόπιση της ΣΠ

Αντιμετώπιση της αρνητικής μετατόπισης της ΣΠ

